
Nowe elementy procesu aplikacyjnego w aspekcie przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia w okresie programowania 2007-2013

Dr Marek Mielczarek

Podstawy prawne

- ❖ **ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 1083/2006**
z dnia 11 lipca 2006 r.
ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999
- ❖ **ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1080/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**
z dnia 5 lipca 2006 r.
w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999
- ❖ **ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 1084/2006**
z dnia 11 lipca 2006 r.
ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1164/94
- ❖ **ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1081/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**
z dnia 5 lipca 2006 r.
w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999
- ❖ **ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1082/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**
z dnia 5 lipca 2006 r.
w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT)

Podstawy prawne

ROZDZIAŁ II

Projekty generujące dochód

Artykuł 55

Projekty generujące dochód

1. Do celów niniejszego rozporządzenia projekt generujący dochód oznacza jakąkolwiek operację obejmującą inwestycję w infrastrukturę, korzystanie z której podlega opłatom ponoszonym bezpośrednio przez korzystających lub jakąkolwiek operację pociągającą za sobą sprzedaż gruntu lub budynków lub dzierżawę gruntu lub najem budynków, lub jakiegokolwiek inne odpłatne świadczenie usług.
2. Kwalifikowane wydatki na projekty generujące dochód nie przekraczają bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w danym okresie odniesienia dla:
 - a) inwestycji w infrastrukturę; lub
 - b) innych projektów, w przypadku gdy możliwe jest obiektywne oszacowanie dochodu z wyprzedzeniem. W przypadku gdy nie wszystkie koszty inwestycji są kwalifikowane do współfinansowania, dochód netto zostaje przyporządkowany *pro rata* do kwalifikowanych i niekwalifikowanych części kosztu inwestycji. Przy obliczeniach instytucja zarządzająca uwzględnia okres odniesienia właściwy dla danej kategorii inwestycji, kategorię projektu, zwykle oczekiwaną rentowność dla danej kategorii inwestycji, zastosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” oraz, w stosownych przypadkach, zasadę sprawiedliwości w powiązaniu ze względną zamożnością danego państwa członkowskiego.
3. W przypadku gdy nie ma możliwości obiektywnego oszacowania dochodu z wyprzedzeniem, dochód wygenerowany w okresie pięciu lat od zakończenia operacji jest odliczany od wydatków zadeklarowanych Komisji. Odliczenia dokonuje instytucja certyfikująca nie później niż w dniu częściowego lub końcowego zamknięcia programu operacyjnego. Wniosek o płatność salda końcowego koryguje się odpowiednio.
4. W przypadku gdy, nie później niż trzy lata po zamknięciu programu operacyjnego, stwierdza się, że operacja wygenerowała dochód, który nie został uwzględniony zgodnie z ust. 2 i 3, dochód taki zwraca się do budżetu ogólnego Unii Europejskiej proporcjonalnie do wkładu funduszy.
5. Bez uszczerbku dla ich zobowiązań wynikających z art. 70 ust. 1, państwa członkowskie mogą przyjmować do odnośnych kwot proporcjonalne procedury monitorowania dochodu generowanego przez operacje, których całkowity koszt wynosi mniej niż 200 000 EUR.
6. Niniejszego artykułu nie stosuje się do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 Traktatu.

Klasy projektów -- kryteria

- **Czy strumień przychodów dla inwestycji jest możliwy do oddzielenia od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta?**
- **Czy strumień kosztów związanych z inwestycją jest możliwy do oddzielenia od ogólnego strumienia kosztów beneficjenta?**

Klasy projektów

- **Klasa 1:** inwestycje z przepływami finansowymi możliwymi do rozdzielania
 - **Metoda standardowa**

- **Klasa 2:** inwestycje z przepływami finansowymi niemożliwymi do rozdzielania
 - **Metoda złożona (model różnicowy)**

Analiza finansowa

Celem analizy finansowej projektów finansowanych dotacją

jest: oszacowanie wysokości wsparcia, które z jednej strony sprawia, że inwestycja jest finansowo wykonalna, z drugiej zaś beneficjent nie otrzymuje nadmiernego wsparcia (zbyt wysokiej dotacji). Cel ten jest osiąganym dzięki zastosowaniu analizy luki finansowej.

Drugim celem analizy finansowej jest:

weryfikacja, czy inwestycja jest finansowo trwała, tzn. czy beneficjent będzie zdolny do wdrożenia projektu a operator będzie generował wystarczającą nadwyżkę finansową do pokrycia wszystkich kosztów działalności operacyjnej oraz wydatków inwestycyjnych (łącznie z koniecznymi odtworzeniami). Cel ten jest osiąganym poprzez badanie sald środków pieniężnych systemu w okresie eksploatacji aktywów finansowanych z dotacji.

Plan inwestycyjny

Plan inwestycyjny powinien być podzielony na dwie kategorie:

- (1) inwestycje rozwojowe i modernizacyjne;
- (2) inwestycje odtworzeniowe.

Struktura planu inwestycyjnego powinna być zatem następująca:

- 1. Inwestycje rozwojowe i modernizacyjne:**
 - a) Projekt UE;
 - b) Inne inwestycje rozwojowe i modernizacyjne.
- 2. Inwestycje odtworzeniowe:**
 - a) Inwestycje odtworzeniowe w ramach Projektu UE;
 - b) Inwestycje odtworzeniowe dotyczące innych inwestycji rozwojowych i modernizacyjnych;
 - c) Inwestycje odtworzeniowe dla istniejącego majątku (poza Projektem UE).

Dalsze zalecenia:

Nakłady inwestycyjne Projektu UE (1.a) powinny zawierać rezerwę. Rezerwa kwalifikuje się do finansowania z UE, ale nie jest uwzględniana w obliczeniu luki finansowej. Zatem ta kategoria wydatków powinna być wydzielona.

Założenia

- **Ceny nominalne**
- **Ceny netto bez VAT-u**
- **Stopa dyskontowa 8%**
- **Horyzont czasowy – czas życia kluczowych aktywów finansowanych z dotacją**
- **Okres amortyzacji – czas życia aktywa (amortyzacja finansowa)**
- **Wartość rezydualna \geq wartość netto dotowanych aktywów na koniec projekcji**

Metoda standardowa

- Model standardowy

Taka sama analiza jak w przypadku liczenia NPV dla inwestycji

- dowolny podręcznik analizy finansowej

Metoda złożona

- Model różnicowy:

- **Scenariusz bez projektu:** prognoza finansów przedsiębiorstwa (beneficjenta) bez projektu
- **Scenariusz z projektem:** prognoza finansów przedsiębiorstwa (beneficjenta) z projektem
- **Prognoza dla inwestycji:** różnica przepływów finansowych między scenariuszami

Luka finansowa

- **Jaka wielkość dotacji?**
- **Oba modele generują wszystkie strumienie finansowe potrzebne do wyliczenia luki finansowej**
- **Nowy algorytm dla liczenia luki finansowej**

Algorytm

$$\mathbf{R = Max EE / DIC}$$

Max EE = DIC - DNR jest *maksymalnym wydatkiem kwalifikowanym*

DIC jest *zdyskontowanym kosztem inwestycyjnym (bez rezerwy)*

DNR jest *zdyskontowanym przychodem netto*

DNR = zdyskontowane przychody – zdyskontowane koszty operacyjne +
zdyskontowana wartość rezydualna

$$\mathbf{DA = EC * R}$$

EC jest kosztem kwalifikowanym.

$$\mathbf{Dotacja UE = DA * MaxCRpa}$$

Max CRpa to maksymalna stopa współfinansowania

Podsumowanie

2 metody:

- Model standardowy – dobrze znany
- Model różnicowy – w Polsce popularny
- **Stopa dyskontowa**
 - 8%
- **Luka finansowa:**
 - Prosty algorytm: „nowa dotacja” \sim „stara dotacja” x 85%

Wnioski:

1. nie powinno być problemów z analizami finansowymi
2. potrzebny będzie większy wkład własny

Tabela 20. Analiza wrażliwości

<i>współczynnik ryzyka</i>	<i>Rok bazowy</i>	<i>wdrażanie projektu</i>				<i>okres operacyjny projektu</i>				
	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	
scenariusz bazowy										
10% spadek popytu na usługi										
5% spadek taryf (cen)										
20% przekroczenie budżetu inwestycji										
5% wzrost płacy realnej										
10% obniżenie dotacji UE										
10% wzrost najbardziej istotnego kosztu eksploatacyjnego										
Inne istotne czynniki										

Tabela 21. Analiza ryzyka

<i>współczynnik ryzyka</i>	<i>Prawdopodobieństwo</i>	<i>Uwagi</i>
10% spadek popytu na usługi	średnie	
5% spadek taryf (cen)	niskie	
20% przekroczenie budżetu inwestycji	wysokie	
5% wzrost płacy realnej	niskie	
10% obniżenie dotacji UE	średnie	

